

Villreinnemnda for
Setesdalområdet

Våmur-Roan, Setesdal Austhei og Setesdal-Ryfylke villreinområder

Til
Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane (SVR)
Garaneset
4230 SAND

Uttale: Forslag til forvaltningsplan for Hovden landskapsvernområde, Vidmyr naturreservat og Lislevatn naturreservat i Bykle kommune

Arbeidutvalet handssama saka 5.januar 2017. Uttale og saksframlegg ligg vedlagt.

Sand 05.01.2017

Med helsing

Jarle Lunde
Sekretær, villreinnemnda

Sak 1/17

Uttale: Forslag til forvaltningsplan for Hovden landskapsvernområde, Vidmyr naturreservat og Lislevatn naturreservat i Bykle kommune

Utval	Møtedato	Sakshandsamar:
Arbeidsutvalet i Villreinnemnda	05.01.17	Jarle Lunde

Bakgrunnsdokument

- [Høringsbrev](#)
- [Forslag til forvaltningsplan for verneområda ved Hovden](#)

Saka

Verneområdestyret har sendt ut forslag til forvaltningsplan for Hovden landskapsvernområde, Vidmyr naturreservat og Lislevatn naturreservat ut på lokal og sentral høring. Det er ikkje tidligare laga forvaltningsplan for områda.

SVR ber om kommentarar og innspel på mellom anna følgjande tema:

- Faktafeil, feil namnbruk m.v.
- Tema som ikkje er tilstrekkeleg omtalt i forvaltningsplanen
- Konkrete innspel på planen sine framlegg til forvaltningsmål, retningslinjer og tiltak

Kvifor forvaltningsplan?

«Ein forvaltningsplan skal være eit praktisk hjelpemiddel til å oppretthalde og fremme verneføremål og verneverdiar. Samstundes skal den bidra til å sikre ei heilskapleg forvaltning ved å gje konkrete retningslinjer for praktisering av verneføreskriftene, samt å avklare kva som kan tillatast av verksemd og tiltak. Forvaltningsplanen må utarbeidast innanfor rammene av verneføreskriftene. Planen vil og bli eit nyttig og praktisk arbeidsverktøy for forvaltningsstyresmakta i den daglege sakshandsaminga. For grunneigarar, rettshavarar og andre brukarinteresser i området vil forvaltningsplanen kunne bidra til ei meir forutsigbar forvaltning, og fungere som eit oppslagsverk når dei planlegg tiltak i verneområda» (frå høyringsbrev).

Kort om områda

«Hovden landskapsvernområde, Vidmyr naturreservat og Lislevatn naturreservat ligg i Bykle kommune, på aust- og vestsida av Rv 9 nord for Hovden sentrum. Landskapsvernområde som vernetype er forklara som natur- eller kulturlandskap med stor økologisk og kulturell verdi, samt

opplevingsverdi. Naturreservat er den strengaste form for områdevern etter naturmangfaldloven og inneheld trua, sjeldan eller sårbar natur. Vernet av dei tre områda på Hovden blei realisert i tidsromet 1982-1986. Dei viktigaste verneverdiane frå verneforskriftene er eineståande landskap, og viktige myr- og våtmarksområder.

I dag er det ein del aktivitet i områda. Eit nettverk av skiløyper og stiar, samt alpinbakke og jakt trekk mange folk ut i naturen, både lokale og «hyttefolk». Dei tre verneområda er derfor viktige i samband med reiselivet, samtidig som ein skal ta vare på verneformåla (frå [Forslag til forvaltingsplan for verneområda ved Hovden](#), side 4).

Villreinnemnda og villreinen

Villreinnemnda uttalar seg i forhold til villreininteresser. Jfr § 21 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt skal nemnda arbeida for ei langsiktig berekraftig forvaltning av villrein og villreinen sine leveområde.

Gjennom ein internasjonal avtale (Bern-konvensjonen) har Norge teke på seg ei plikt til å ta vare på villreinen. I dag utgjer villreinen i Norge siste rest av denne arten i Europa, og stammen i Setesdal

Vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei er den sørlegaste førekomsten. Desse heiområda utgjer dermed dei sørlegaste fjellområda i Europa med intakte høgfjellssystem som inkluderer villrein.

Vurdering

Forvaltingsansvaret for Hovden landskapsvernområde, Vidmyr naturreservat og Lislevatn naturreservat vart hausten 2015 overført til verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane (SVR). SVR skal ha ros for at arbeidet med å få ein felles samordna forvaltningsplan for dei tre verneområda er kome raskt i gong.

Forvaltningsplan vs forskrift

Det er utarbeida overordna forvaltningsmål for dei tre verneområda (kap 2.6.1). I målsetting 3 kjem det klart fram at ein skal sikre villreinen sitt leveområde gjennom ein forvaltningspraksis som tek særleg omsyn til viktige beiteområder, trekkvegar og kalvingsområde. Målet er at villreinen kan ta i bruk alle delar av verneområda som ein del av artens sitt naturlege leveområde.

Det er bra og riktig at villreinen blir prioritert høgt i forvaltningsplanen. Diverre er det her eit misforhold mellom forskrift og forvaltningsplan. Forskrifta for Lislevatn naturreservat er frå 1982, mens den er frå 1986 i dei to andre verneområda. Sidan den gong har fokus på villreinen endra seg, og område har blitt del av nasjonalt villreinområde. Då ein forvaltningsplan er eit rådgjevande dokument som ikkje er juridisk bindande, er det difor naudsynt og naturleg at SVR følger opp dette og jobbar for å få endra forskrifta slik at den er i tråd med dagens kunnskap og forvaltningsmål.

Anna

Som tidligare nemnt har villreinen ein sentral plass i forvaltningsplanen. «Av dei store pattedyra er villrein å sjå i alle dei tre verneområda» (s.14). «Villreinen har heilårsbeite og trekkområde i Hovden landskapsvernområde» (s.17). Dei tre verneområda utgjer ein mindre del av villreinen sitt leveområde. Det saknast ein omtale av villrein og villreinforvaltninga som går ut over dei tre verneområda. I ein slik samanheng bør ein få med at verneområda inngår i «Nasjonalt villreinområde» og at Heiplanen er eit sentralt dokument for å sjå heilhetleg på forvaltninga av villreinen.

Det blir vist til at det i verneområde har heilårsbeite og trekkområde for villrein. Særleg viktige trekkområde kan med fordel visast med kart.

På side 14 i kapittel «Historisk bruk og kulturminne» kan ein lese: «Det har i fleire år vore så mykje samanblanding av dyr frå Vestheia og Austheia at det no er planar om å slå saman dei to villreinområda». Sakshandsamar kjenner ikkje til at dette er tilfelle. Villreinområda er og blir forvalta som to villreinområde.

Framlegg til uttale:

Villreinnemnda har følgjande merknadar til planforslaget:

- SVR skal ha ros for at arbeidet med å få ein felles samordna forvaltningsplan for dei tre verneområda er kome raskt i gong.

- Villreinnemnda syns det er bra og riktig at villreinen blir prioritert høgt i forvaltningsplanen
- SVR må i gangsette eit arbeid med å endre forskrifta slik at den er i tråd med dagens kunnskap og forvaltningsmål når det gjeld villrein
- Dei tre verneområda utgjer ein mindre del av villreinen sitt leveområde. Det saknast ein omtale av villrein og villreinformaltinga som går ut over dei tre verneområda.

Saksprotokoll, Arbeidsutvalet i villreinnemnda

Framlegg til uttale blei samrøystes vedteke.

Vedtak

Villreinnemnda har følgjande merknadar til planforslaget:

- SVR skal ha ros for at arbeidet med å få ein felles samordna forvaltningsplan for dei tre verneområda er kome raskt i gong.
- Villreinnemnda syns det er bra og riktig at villreinen blir prioritert høgt i forvaltningsplanen
- SVR må i gangsette eit arbeid med å endre forskrifta slik at den er i tråd med dagens kunnskap og forvaltningsmål når det gjeld villrein
- Dei tre verneområda utgjer ein mindre del av villreinen sitt leveområde. Det saknast ein omtale av villrein og villreinformaltinga som går ut over dei tre verneområda.